

PAŽYMA

**DĖL ELEKTROS ENERGETIKOS ĮSTATYMO NR. VIII-1881 69 STRAIPSNIO PAKEITIMO
ĮSTATYMO PROJEKTO NR. XIVP-1436(2) IR GAMTINIŲ DUJŲ ĮSTATYMO NR. VIII-1973 2
STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO NR. XIVP-1437(2) (TAP-22-1348(4) (22-
10205(5) (Vyriausybės išvada Seimui)**

2022-12-28 Nr. NV-3789

Vilnius

Projekto teikėjas – Energetikos ministerija

Projekto tikslas – nepritarti Elektros energetikos įstatymo Nr. VIII-1881 69 straipsnio pakeitimo įstatymo projektui Nr. XIVP-1436(2) ir Gamtinių dujų įstatymo Nr. VIII-1973 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1437(2)“ projektui (toliau kartu – įstatymų projektai) dėl nutarimo projekte nurodytų priežasčių.

Dabartinė situacija:

Seimo narių grupės parengtuose įstatymų projektuose siūloma nustatyti, kad Lietuvoje veikiančioms tradicinėms ir valstybės pripažintoms religinėms bendruomenėms ir bendrijoms, perkančioms elektros energiją savo bendruomenių narių bendrosioms reikmėms, žinioje esančių religinės paskirties objektų reikmėms, taikomi tokie patys elektros energijos ir dujų kainos ir tarifai, kaip buitiniams vartotojams. Šiuo metu Elektros energetikos įstatymas nenumato Lietuvoje veikiančioms tradicinėms ir valstybės pripažintoms religinėms bendruomenėms ir bendrijoms jokių lengvatinių tarifų. Įstatymų projektų tikslas – sumažinti Lietuvoje veikiančių tradicinių ir valstybės pripažintų religinių bendruomenių ir bendrijų energetinių išteklių išlaidas.

Teikiamu nutarimo projektu siūloma nepritarti įstatymo projektui dėl šių priežasčių:

- Elektros energetikos įstatymo pakeitimo projekte siūlomos nuostatos neatitinka Teisėkūros pagrindų įstatymo 3 straipsnio 2 dalies 6 punkte įtvirtinto teisėkūros aiškumo principo: siūlomos įstatymo pakeitimo nuostatos numato plačią ir neapibrėžtą jos taikymo apimtį, projekte neatskleista, kokias religinių bendruomenių ir bendrijų, perkančių elektros energiją savo bendruomenių nariams, bendrąsias reikmes ar religinės paskirties objektų reikmes bus siūloma tenkinti.
- Vyriausybės jau yra nustačiusi kompensacijas nebuitiniams vartotojams: Nuo 2022 m. spalio 1 d. iki 2022 m. gruodžio 31 d. nustatyta minimali 1 kWh elektros energijos kainos riba – 24 ct/kWh, žemiau kurios dalies kompensavimas netaikomas. Nuo 2023 m. sausio 1 d. iki kovo 31 d. ši riba sieks 28 ct/kWh. Pažymėtina, kad 2022 m. gruodžio 21 d. Vyriausybė priėmė Paramos, skirtos nebuitinių vartotojų išlaidoms už suvartotą elektros energiją sumažinti, skyrimo ir administravimo tvarkos aprašo pakeitimus, kuriais įtvirtintos papildomos dalies kompensavimo nuostatos – valstybės biudžeto lėšomis nebuitiniams vartotojams bus kompensuota papildoma dedamoji prie elektros energijos persiuntimo paslaugos kainos. Atsižvelgiant į tai, Elektros energetikos įstatymo pakeitimo projekto tikslas – sumažinti Lietuvoje veikiančių tradicinių ir valstybės pripažintų religinių bendruomenių ir bendrijų išlaidas elektros energijai – jau yra įgyvendinamas.
- Seimo narių siūlomi pakeitimai neatitinka 2009 m. liepos 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2009/73/EB dėl gamtinių dujų vidaus rinkos bendrųjų taisyklėse įtvirtintos sąvokos „namų ūkio vartotojas“, kurią valstybės narės į nacionalinę teisę turėjo perkelti tiksliai. Direktyvos 2009/73/EB 2 straipsnio 25 dalyje įtvirtinta, kad namų ūkio vartotojas suprantamas kaip vartotojas, perkantis gamtines dujas naudoti savo namų ūkio reikmėms, o Gamtinių dujų įstatymo pakeitimo projekto 1 straipsnyje siūlomoje formuluotėje nėra minimos namų ūkio reikmės.
- Vadovaudamosi Religinių bendruomenių ir bendrijų įstatymo nuostatomis, religinės bendruomenės ir bendrijos gali įgyti juridinio asmens statusą, dėl to jos negali būti tapatinamos su fiziniais asmenimis – buitinais gamtinių dujų vartotojais, kurie perka gamtines dujas asmeninėms, šeimos ar namų ūkio reikmėms.

Projekto esmė:

Nepritarti Elektros energetikos įstatymo Nr. VIII-1881 69 straipsnio pakeitimo įstatymo projektui Nr. XIVP-1436(2) ir Gamtinių dujų įstatymo Nr. VIII-1973 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1437(2)“ projektui dėl nutarimo projekte nurodytų priežasčių.

Derinimas – teikiamas antrą kartą pagal Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės pastabas patikslintas projektas, į pastabas atsižvelgta, lieka viena tikslinamojo pobūdžio pastaba, kurią galima įvertinti iki nutarimo pasirašymo. Taip pat nutarimas pakoreguotas įvertinus š. m. spalio 26 d. ir gruodžio 21 d. Vyriausybės priimtus sprendimus dėl elektros energijos kainos dalinės kompensacijos nebuitiniams vartotojams.

Nutarimo projektas teiktas išvadoms visoms suinteresuotoms institucijoms. Pastabas dėl projekto pateikė Konkurencijos taryba, į pastabas atsižvelgta.

Dalykinio vertinimo išvada:

Siūlytina nutarimo projektą svarstyti Vyriausybės posėdžio A dalyje.

Vyresnioji patarėja
Dulaitienė

Šarūnė Navickaitė-